

Edsevön koulun lukuvuosikertomus 2021–2022

Rutiineja ja vahvoja arvoja

Edellisen vuoden tapaan, koulutyö jatkui koronaviruspandemian varjossa. Tautitilanne ei hellittänyt kuin vasta lukuvuoden loppumetreillä. Kuitenkin päivät koulussa täyttyivät lasten askelten rytmistä, ilosta, naurusta, kiukusta, joskus myös harmista. Monet tutut ja turvalliset rutiinit pitivät kiinni arjen työssä, tiellä ihmisyyden kasvuun.

Kirsi Partonen kirjoittaa: "Koulu ympäristönä on ällistyttävän monipuolinen ja monisäikeinen, mitä ulkopuolisen on joskus vaikea ymmärtää. Harvalle hahmottuu, mitä kaikkea järjestelyitä ja huomioon otettavia asioita yhteenkin koulupäivään liittyy. Oikeastaan asiat ovat hyvin järjestelty silloin, kun lapsi tai satunnainen vierailija ei kiinnitä taustatekijöihin sen enempää huomiota. Hyvät rutiinit siis, eikö vaan". Näitä hyviksi ja toimiviksi todettuja rutiineja on hyödynnetty myös Edsevön koulussa. Lisäksi on tarvittu entistä enemmän luovuutta, yhteistyötä ja joustavuutta, että kaikki koronaan liittyvät ohjeistukset on voitu hoitaa asianmukaisesti. Koulun ja perusopetuksen arvopohja sekä eettiset periaatteet ohjaavat kaikkea koulussa tapahtuvaa kasvatus- ja opetustyötä. Korona-ajan vaihtuvat ohjeistukset ja käytänteet eivät ole olleet Edsevön koulun omia päähänpistoja, vaan lakien, asetusten, säädösten sekä kouluja koskevien eri ohjeistusten asiaankuuluvaa noudattamista. Kaiken tämän keskellä on ihmeellistä huomata, kuinka sopeutuvaisia ja joustavia lapset oikeastaan ovat. Tyytyväisyyteen ei aina paljoa tarvita.

Edsevön koulun arvomaailmaa ja toiminta-ajatusta eivät ole nujertaneet virukset, eikä horjuttaneet maailmantilanteen rauhattomuudet. Edelleen jokaista on arvostettu ja arvostetaan ainutlaatuisena yksilönä. Edelleen monipuolisilla työtavoilla on pidetty ja pidetään lasten luonnollista uteliaisuutta yllä, tuetaan vahvuuksia ja parsitaan heikkouksia. Toisen kotimaisen kielen ja kulttuurin kunnioittaminen sekä oman äidinkielen ja kulttuurin vahvistaminen kuuluvat edelleen Edsevön koulun toiminta-ajatukseen. Kaiken toiminnan tarkoituksena on kasvattaa lapsista itseään ja muita arvostavia, kokonaisvaltaisesti hyvinvoivia ja tasapainoisia tulevaisuuden tekijöitä.

Kehityskohteita

Edelleen, olosuhteet huomioiden, Edsevön mallia haluttiin kehittää ja vahvistaa. Toisen kotimaisen kielen käyttöä aktivoitiin "matalan kynnyksen"-periaatetta noudattaen. Tähän aktivointi- ja kehittämistehtävään nimettiin oma tiiminsä, johon kuuluu opettajia molemmista kieliryhmistä. Käytännön toimintaa kuvaavat esimerkiksi maanantaiaamuiset kävelylenkit eli niin sanotut "kielilenkit", ryhmätyöt, yhteiset tilaisuudet, laulut, leikit ja niin edelleen.

Lukeminen ja luetunymmärtäminen otettiin edelleen toimintasuunnitelmaan. Hyvän ja ymmärtävän lukutaidon merkitystä ei voida liikaa korostaa. Se on pohja kaikelle tulevalle opiskelulle ja elinikäiselle oppimiselle. Koulun oma kirjasto oli ahkerassa käytössä. Lisäksi yhteistyötä tehtiin Pännäisten kunnankirjaston kanssa, sekä lainaamalla sieltä kirjoja että käymällä kirjastovierailuilla. Kouluvuoteen mahtui monia erilaisia lukutempauksia. Edsevön koulu oli mukana Read Hour -kampanjassa, joka on Suomen suurin lukutaitokampanja. Sen organisoivat Lasten ja nuorten säätiö. Satupäivässä sekä oppilaat että henkilökunta saivat pukeutua satuhahmoiksi uppoutuen yhdessä ja erikseen tarinoiden maailmaan. Mahdollista oli esimerkiksi istua virtuaalisen nuotion äärelle kuunnellen ja keskustellen.

Lukeminen oli säännöllisesti esillä koko lukuvuoden. Syysloma oli jälleen lukuloma, osa teki kirjaesitelmiä, isommat lukivat pienemmille ja virtuaaliset kirjailijavierailut kutsuivat kirjojen pariin. Päivi Jokitalon kirjavinkkaus oli jälleen suosittu ja innosti valtavasti lapsia lainaamaan vinkattuja kirjoja. Edsevön koululla on myös kirjastoasioihin ja lukemiseen erikoistunut aktiivinen tiimi.

Edellisen lukuvuoden teema, Hyvää mieltä yhdessä, haluttiin sisällyttää myös kuluneeseen lukuvuoteen. Korona-aika sekä Ukrainan sodasta juontuva epävakaa maailmantilanne ovat tuoneet lisää huolia ja vaatineet enemmän voimavaroja. Entistä tärkeämpää on ollut huomioida arjessa jaksaminen ja kiinnittää katse kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin sekä jokaisen työtaakkaan. Tämä koskee niin lapsia kuin aikuisia.

Monet liikuntapainotteiset tapahtumat ja retket ovat tuoneet hyvää mieltä. Yhdessäolo, vaikkakin rajoituksin, on ollut voimaa antavaa ja iloa tuovaa. Tärkeä on edelleen huomioida hyvinvointiteemaa. Vähintään yhtä tärkeää kuin itse koulutyö, on siitä palautuminen ja uusien voimavarastojen lataaminen.

Journalismia

Koko koulua koskeva ja opetussuunnitelmaan sisältyvä monialainen oppimiskokonaisuus sai tänä lukuvuonna erityisen näyttävän muodon. Aiheeksi oli valittu journalismi. Oppimiskokonaisuus toteutettiin yhteistyössä Pietarsaaren Sanomien kanssa. Oppilaat toimittivat opettajien ja Pietarsaaren Sanomien henkilöstön avustuksella Edsevö -nimisen koulu-lehden, joka julkaistiin liitteenä PS:n välissä maaliskuun alussa. Lehteen myydyistä mainosten ja ilmoitusten tuotosta koulu sai osansa, käytettäväksi lasten parhaaksi.

Monialainen oppimiskokonaisuus ei ollut vain lehtikirjoitusten laatimista. Journalismissa tutustuttiin muun muassa mediakriittisyyteen, lähdekritiikkiin, mainontaan, kuvaamiseen, erilaisiin tekstilajeihin ja toimittajan työhön. Oppimiskokonaisuus voitiin yhdistää sekä mediataito- että sanomalehtiweekiin. Projekti oli laaja ja se opetti monia taitoja, yhteistyötä ja sanavaraston kartuttamista unohtamatta. Lehti toimitettiin kahdella kotimaisella kielellä yhdessä Edsevö skolan kanssa.

Osallisuutta

Oppilaskuntatoiminta oli aktiivista läpi lukuvuoden. Kaksikielinen oppilaskunnan hallitus kokoontui säännöllisesti ohjaavien opettajien johdolla. Oppilaskunnan tavoitteet kouluyhteisön ja -ympäristön kehittämisessä sekä tapahtumien järjestämisessä toteutuivat. Oppilaskunta on tärkeä osa koulua, aivan kuten rehtori, opettajat ja koko muu henkilökunta. Osallistamalla ja yhteistyöllä saadaan aikaan hyvää ja rakentavaa. Oppilaskunnan hallitus järjesti koko koululle muun muassa lapsen oikeuksien viikon päätteeksi pyörä- ja keppihevosturien, ystävänpäiväohjelmaa ja keväisen piknikin. Oppilaskunta huolehti edelleen myös Rastiksen eli välituntivälinelainaamon toiminnasta.

Aktiivista toimintaa

Koulu siis toimi aktiivisesti erilaisista rajoituksista ja haasteista huolimatta. Syyslukukaudella saatiin viettää perinteistä yleisurheilupäivää Pännäisten urheilukentällä. Edsevön koulun ja Edsedvö skolan yhteinen syysvaellus suuntautui Bergön maisemiin. Ulkovanhempainilta kokosi lasten huoltajia keskustelemaan tärkeistä kasvatuskysymyksistä. Hyvän käytöksen viikkoina kiinnitettiin huomiota esimerkiksi kielenkäyttöön, pöytätapoihin ja toisten huomioimiseen. Pelastautumisharjoituksetkin pidettiin hyvällä menestyksellä. Kerhotoiminnat käynnistyivät.

Syksyn ja alkutalven pimeyteen valoa toi lyhtyvaellus Edsevön kylänraitilla. Itsenäisyyspäivää juhlistettiin lipunnostolla ja pienellä ohjelmalla. Joulujuhlien tilalle suunniteltiin ja toteutettiin lasten joulupaja askarteluineen, lauluineen ja herkkuneen.

Talvi tarjosi parastaan. Lunta ja pakkasta oli riittämiin. Se mahdollisti pitkän pulkkamäki-, hiihto- ja luistelujakson. Koko koulun ulkoilupäivässä sai kokeilla lumikenkäilyä ja tandemhiihtoa, muita talvilajeja unohtamatta. Vanhemmat oppilaat pääsivät myös Bergölle laskettelemaan.

Toiminnallista kevättä

Keväällä neljännen ja viidennen luokan oppilaat osallistuivat Jyväskylän ja Helsingin yliopistojen sekä Åbo Akademin toimesta järjestettyyn kansalaistiedeprojektiin. Siinä oppilaat keräsivät, luokittelivat ja analysoivat aineistoja tutkija Tuuli Fromin johdolla. Aiheet liittyivät kieliin ja niiden käyttämiseen eri tilanteissa. Aihepiiri oli luonteva valinta, kun kyseessä on kieliparikoulu. Oppilaat esittivät lopuksi tutkimustuloksensa muille oppilaille. Projekti kesti useamman viikon. Oppilaat oppivat, miten tavallinen kansalainenkin voi kerätä erilaista dataa tutkijoiden käyttöön. Samalla projekti oli hyvä esimerkki osallisuuden ja vuorovaikutuksen sekä yhteistyön lisäämisestä ja voimasta.

Keväällä ohjelmassa oli lisäksi piha-alueen siistimistä, kuudesluokkalaisille 4H:n järjestämää ruokapäivää, viidesluokkalaisten kieliseikkailua, kansanmusiikin työpajaa, keväälle

laulamista munkkien ja siman voimalla, Elovenan voimapäivää pienemmille oppilaille, uuden elämän ihmettä tipujen muodossa ja vaikka mitä.

Kevätretkiä voitiin jälleen toteuttaa lähes normaalisti. Kuudesluokkalaiset pääsivät ratkomaan arvoituksia luontokoulu Villa-Elbaan, keilaamaan ja pizzalle. Koko koulun retkipäivä alkoi uinnilla Pietarsaaren uimahallissa ja jatkui ruokailulla Hesburgerissa. Vauhtia tarjosi lopuksi Maxifun. Lapset olivat todella tyytyväisiä ja onnellisia - kiitollisia.

Pitkän tauon jälkeen kajahti lasten laulu niin liikuntasalissa harjoituksissa kuin kevätjuhlassa koulun pihamaalla. "Mä laulelen kukkia kukkimaan, mä soittelen pois talven jään". Lasten kirkkaat äänet sulattivat viimeisetkin jäät. Sitäkö lienee olleet ne muutamat vesipisarot, jotka taivas juhlaväen ylle ripsautti?

Lapsissa on tulevaisuus ja toivo

Kulunut lukuvuosi 2021–2022 vaati tavallista enemmän, mutta myös antoi paljon. Positiivisen pedagogiikan uranuurtaja Kaisa Vuorista lainaten: "Toiveikkuus auttaa katsomaan valon horisontteihin silloinkin, kun taivas on musta. Toiveikkuus muistuttaa siitä, että todellisuutta on mahdollisuus tulkita ja rakentaa monilla tavoilla. Hyvä uutinen on se, että aiheettomat resurssit eivät ole rajallisia. Myötätunto, myötäinto ja myönteinen kohtaaminen ovat käytössä ehtymätöntä varantoa".

Opettaja Inkeri Karvonen on runoillut:

"Lapset ovat tulevaisuuden kallio.

Lasten silmistä katsomme huomiseen,

työn ja leikin maailma aukeaa kuin

omenankukkien lumi

toukokuun aamuun.

Lasten silmistä huomispäivä saa kirkkautensa.

Lapset kantavat toivoa huomiseen."

Työ jatkuu. Hyvä niin.

